

פרופ' גיא מירון

תחומי ההוראה: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

שנת לידה 1966

דואר אלקטרוני: miron@schechter.ac.il

פרטי הדוקטורט ופוסט דוקטורט:

1999 - "יהודי גרמניה בארץ ישראל / מדינת ישראל - תודעתם העצמית מבעד לדפוס זיכרון אוטוביוגרפי", האוניברסיטה העברית בירושלים.

2000/2001 – מחקר פוסט דוקטורט במכון למדעי היהדות באוניברסיטה העברית: דמות האמנציפציה בצל המשבר - תפישת ההיסטוריה היהודית המודרנית בציבוריות היהודית הגרמנית משלהי שנות העשרים עד שלהי שנות השלושים.

2002 – סמסטר אביב – עמית במרכז בילדנר באוניברסיטת רוטגרס, ניו ג'רזי.

הגדרה קצרה של תחומי ההוראה והמחקר
הוראה: תולדות עם ישראל בעת החדשה, עיסוק במגוון רחב של קהילות תוך הדגשת היבטים השוואתיים. התמודדות עם פניה השונות של הזהות היהודית בעידן המודרני. תולדות השואה.

מחקר:

1. יהדות גרמניה ומרכז אירופה דוברת הגרמנית במאה העשרים.
2. יהדות הונגריה.
3. זיכרון היסטורי – אישי וקולקטיבי – ועיצוב תמונת העבר היהודית.
4. היסטוריוגרפיה יהודית וישראלית.

פעילות אקדמית נוספת

1. עורך האנציקלופדיה של הגטאות, המכון הבין-לאומי לחקר השואה, יד ושם
2. נציג ישראל בועדה המלווה הבינלאומית של המוזיאון והמרכז החינוכי של בית ועידת ואנזה, ברלין (מאז שנת 2000).
3. חבר הנהלת מכון ליאו בק בירושלים (מאז שנת 2005)
4. חבר בפורום הצעירים במדעי הרוח והחברה, האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, תשס"ו-תשס"ז.

רשימת פרסומים

א. ספרים (כתיבה)

1. מ'שם' ל'כאן' בגוף ראשון, זיכרונותיהם של יוצאי גרמניה בישראל, הוצאת מאגנס, המרכז להיסטוריה גרמנית על שם ר' קבנר, ירושלים, תשס"ה

2. מקהילת זיכרון למרכז מחקר, תולדות מכון ליאו בק בירושלים, ירושלים, תשס"ה
גרסה אנגלית מקוצרת:

"From Memorial Community to Research Center: The Leo Baeck Institute in Jerusalem", in: Christhard Hoffmann, ed., *Preserving the Legacy of German Jewry: A History of the Leo Baeck Institute, 1955-2005*, Tübingen, 2005 (Schriftenreihe wissenschaftlicher Abhandlungen des Leo Baeck Instituts 70), pp. 101-134

3. בסתיו ימי האמנציפציה זיכרון היסטורי ודימויי עבר ביהדות האירופית תחת איום הפשיזם: גרמניה, צרפת, הונגריה.
התקבל לפרסום בהוצאת מרכז זלמן שזר ויד ושם.

ב. ספרים (עריכה)

1. יוסף אוטווש, על האמנציפציה של היהודים, תרגום מהונגרית בשיתוף עם ד"ר אנה סלאי וכתובת מבוא (עמ' א-כא), הוצאת מרכז דינור, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשס"ג

2. יהודים על פרשת דרכים – שיח הזהות היהודית בהונגריה בין משבר להתחדשות, עריכה משותפת עם אנה סלאי, כתיבת המבוא (עמ' 13-55) והשתתפות בתרגום המקורות, סדרת "פרשנות ותרבות" בהוצאת אוניברסיטת בר אילן, רמת גן, תשס"ח.

3. מברסלאו לירושלים, בתי מדרש לרבנים, בהכנה, עתיד לצאת לאור בהוצאת מכון שכטר למדעי היהדות בשיתוף עם מכון ליאו בק, ירושלים. הספר יכלול גם מאמר שלי על בית המדרש לרבנים בברסלאו.

4. אנציקלופדיה לתולדות הגטאות. עריכה וכתובת מבוא בשיתוף עם שלומית שולחני. עתידה לצאת לאור בשני כרכים באנגלית כפרוייקט של המכון הבין-לאומי לחקר השואה ביד ושם.

ג. מאמרים

1. "בין השתלבות להתייחדות - האמנציפציה והקיום היהודי בגרמניה הווימארית בעיני נציג הממסד היהודי הליברלי", *יהדות זמננו*, 11 - 12 (תשנ"ח), עמ' 99 - 124.

2. "האוטוביוגרפיה כמקור להיסטוריה חברתית: יהודי גרמניה בארץ ישראל כמקרה מבחן", *הסטוריה*, 2 (תשנ"ח), עמ' 103 - 132. גרסה אנגלית מקבילה:
"Autobiography as a Source for Writing Social History: German Jews in Palestine/Israel as a Case Study", *Tel Aviv Jahrbuch für deutsche Geschichte*, 29 (2000), pp. 251-281

3. "הסיפור הלאומי הישראלי מבעד לעיניהם של יוצאי גרמניה", בתוך אניטה שפירא (עורכת), *מדינה בדרך, החברה הישראלית בעשורים הראשונים*, מרכז זלמן שזר, ירושלים, תשס"א, עמ' 161 - 187.

4. "תמונת העבר ושימושיה בשיח ההיסטורי היהודי הליברלי ברפובליקת ויימאר", *ציון*, 10 (תשס"א), עמ' 297 - 330.

5. "היהדות המשתלבת: על הזיכרון והאקטואליות של יהדות האמנציפציה ומורשתה בימינו", גשר, 141 (קיץ תש"ס), עמ' 59-67.

6. "עם תום האלף – ייצוגיה ההיסטוריים של הונגריה במאבק על זהותה הלאומית", היסטוריה, 11 (תשס"ג), עמ' 97-131.

7. "במבט לאחור מארץ הקודש: יהדות ודפוסי זיכרון יהודיים בזיכרונותיהם של יוצאי גרמניה בישראל", *זמנים*, גיליון 82 (אביב 2003), עמ' 68-84.
גרסה גרמנית מקבילה:

"Ein Blick zurück: Judentum und traditionell-jüdische Erinnerungsmuster deutschstämmiger Juden in Palästina/Israel", in Joachim Jakob und Yotam Hotam (Hg.), *Populäre Konstruktionen von Erinnerung im deutschen Judentum und nach der Emigration*, Vanderhoeck und Ruprecht, Göttingen, 2004, pp. 197-224

8. "אנטישמיות ויחסי יהודים-גרמנים - מבט לאחור מארץ ישראל", *דפים לחקר השואה*, מאסף יז (תשס"ג), עמ' 99-124.

9. "אל מול פני הרעה – העיתונות היהודית בהונגריה מול האנטישמיות משלהי שנות השלושים עד 1944", *קשר*, גיליון 33 (מאי 2003), עמ' 100-107.
גרסה הונגרית מקבילה:

"Szemtől szemben a gonosszal, A magyarországi zsidó újságírás szemben az antiszemitizmussal a harmincas évek végétől 1944-ig", *Múlt és Jövő*, 2004/1-2, pp. 184-194

10. "Emancipation and Assimilation in the German Jewish Discourse of the 1930s" *Leo Baeck Institute Year Book* 2003 (48), pp. 165-189

גרסה עברית:

"אמנציפציה ואסימילציה במחשבה הציבורית היהודית-גרמנית בשנות השלושים של המאה העשרים", בתוך: אליעזר בן רפאל, אבי בראלי, מאיר חזן ועופר שיף (עורכים), היהודים בהווה: כינוס ופיזור, ירושלים, תשס"ט, עמ' 317 - 334

11. "The Emancipation Heroes' Pantheon in German-Jewish public memory of the 1930s", *German History* Volume 21 (2003), number 4, pp. 476-504.

12. "היסטוריה, זיכרון ועבר שימושי' במחשבה הציבורית של יהודי הונגריה – 1938-1939", *יד ושם קובץ מחקרים*, לב (תשס"ד), עמ' 107-138 (גרסא אנגלית מקבילה בעמ' 131-170)

13. "בין 'מרכז' ל'מזרח' - על הדרך המיוחדת של האמנציפציה היהודית בהונגריה", בתוך: רעיה כהן (עורכת) יהודים אירופים ואירופים יהודים בין שתי מלחמות העולם (מיכאל טז), תל אביב, תשס"ד, עמ' סט-קח.

14. "ציוני גרמניה – מבימאים מבחירה לשחקנים בעל כרחם", בתוך: משה צימרמן ויותם חותם (עורכים), בין המולדות: היקים במחוזותיהם, ירושלים, תשס"ו, עמ' 55-59.

גרסה גרמנית מקבילה:

“Von Regisseuren zu Schauspielern: Der Weg deutsch-jüdischen Zionisten in die Emigration”, in: Moshe Zimmermann & Yotam Hotam, eds., *Zweimal Heimat, Die Jeckes zwischen Mitteleuropa und Nahost*, Frankfurt a. M., 2005, pp. 59-64

15. בין ברלין לבגדאד – בעיות ואתגרים בהיסטוריוגרפיה הישראלית של יהודי עיראק, ציון, עא (תשס"ו), עמ' 73 - 98.

16. "היסטוריה, מדע ותודעה חברתית בדיון הציבורי היהודי-גרמני בשנים הראשונות למשטר הנאצי", בתוך: מיכאל פ. מאך ויורם יעקובסון (עורכים), היסטוריוגרפיה ומדעי היהדות (תעודה, כרך כ), אוניברסיטת תל אביב, תשס"ה, עמ' 231-252

17. "הספר והספרייה בעולמם של יהודים יוצאי גרמניה בישראל – מטאפורה לזהות תרבותית", בתוך" משה סלוחובסקי ויוסף קפלן (עורכים), ספריות ואוספי ספרים, ירושלים, תשס"ו, עמ' 351-367

18. "The German and the German-Jewish Welfare Systems, and the Nazi Policy of Oppression – A Historiographical View", in: *Aspects of Jewish Welfare in Nazi Germany, Search and Research*, vol 7, The International Institute for Holocaust Research, Yad Vashem, Jerusalem, 2006, pp. 9-25

19. "Conversations on the Jewish Question in Hungary, 1925-1926" (translated and annotated text), *Jewish History and Culture*, Vol. 7, no. 3 (Winter 2004), pp. 93-109

20. "בין השתלבות לייחוד: תפיסת האמנציפציה בשיח הפוליטי של יהודי גרמניה", ישראל, כתב עת לחקר הציונות ומדינת ישראל, אוניברסיטת תל אביב, כרך 9, אביב תשס"ו (2006), עמ' 1 – 24.

21. "The Leo Baeck Institute and German-Jewish Historiography on the Holocaust", in David Bankier & Dan Michman, eds., *Holocaust Historiography in Context: Emergence, Challenges, Polemics and Achievements*, Jerusalem, 2008, pp. 305-323

לגרסה צרפתית שונה במקצת:

“Les juifs en Allemagne sous le régime nazi dans l’historiographie israélienne”, in: *Revue d’histoire de la Shoah*, no 188, forthcoming janvier/juin 2008, pp. 177-198.

22. 'עבר שימושי' לנוכח משבר יהודי אירופה: היסטוריוגרפיה יהודית פופולרית בגרמניה, בצרפת ובהונגריה בשנות השלושים, עיונים בתקומת ישראל, תשס"ח, 18, עמ' 307 – 339.

23. "Am Vorabend der Zerstörung: Krisenbewusstsein und Geschichtsverständnis in der ungarisch-jüdischen Presse 1938-1944", in: François Guesnet (ed.), *Zwischen Graetz und Dubnow. Jüdische Historiographie in Ostmitteleuropa im 19. und 20. Jahrhundert* (published in the series 'Geschichtswissenschaft und Geschichtskultur im 20. Jahrhundert, Band 10), Akademische Verlagsanstalt, 2009, pp. 223 - 247

גרסה עברית: במבט לאחור ערב החורבן, זיכרון היסטורי ודימויי עבר בעיתונות היהודית בהונגריה 1938-1944 דפים לחקר השואה כד (תש"ע), עמ' 51 – 69 (גרסא אנגלית מקבילה, (Dapim, (2010), pp. 65-87

24. "ציונות ולאומיות יהודית בגרמניה - על הדרך המיוחדת" בין מזרח למערב, בתוך: אלון גל (עורך), הציונות לאיזוריה: היבטים גיאו-תרבותיים, כרך ראשון: אירופה המזרחית והמרכזית, ירושלים, תש"ע, עמ' 281 – 339

25. "הסמינר לרבנים בברסלאו – הדור האחרון", בתוך: גיא מירון (עורך), מברסלאו לירושלים, בתי מדרש לרבנים: פרקי מחקר והגות, ירושלים, תשס"ט, עמ' 86 – 99.

26. "From Bourgeois Germany to Palestine: Memoirs of German Jewish Women in Israel", *Nashim, A Journal of Jewish Women's Studies & Gender Issues*, No. 17 Spring 2009, pp. 116 – 140

27. "בין העולמות: האורתודוקסיה המודרנית ביהדות גרמניה כדפוס חדש של זהות יהודית", ישראל, כתב עת לחקר הציונות ומדינת ישראל, אוניברסיטת תל אביב, כרך 16, סתיו תש"ע (2009), עמ' 39 - 61

28. "לגשר על פני התהום – חקר השואה מול חקר תולדות ישראל: בעיות ואתגרים", יד ושם קובץ מחקרים, לח ב (תשע"א), עמ' 129 – 160 (גרסה מקבילה באנגלית עמ' 155 – 193)

29. "לשון, תרבות, מרחב: אתגרי ההיסטוריוגרפיה היהודית בעידן התפניות", ציון עו, א (תשע"א), עמ' 63 – 93

30. "Center or Frontier: Hungary and Its Jews, Between East and West", *Journal of Levantine Studies*, forthcoming

ג. ביקורות

"חיי היהודים בגרמניה הנאצית - מבט מלמטה", *יד ושם, קובץ מחקרים, תשנ"ט*, עמ' 347 - 361 (ביקורת על: Marion A. Kaplan, *Between Dignity and Despair, Jewish Life in Nazi Germany*, Oxford University Press, Oxford & New York, 1998 (פורסם בעברית ואנגלית)

Peter Alter, ed., *Out of the Third Reich, Refugee Historians in Post-War Britain*, The German Historical Institute London, London-New York, 1998 ., ציון, סד (תשנ"ט), עמ' 410 - 414.

Eleonore Lappin, *Der Jude 1916-1928, Jüdische Moderne zwischen Universalismus und Partikularismus*, Leo Baeck Institut & Mohr Siebeck, Tübingen, 2000 .235 - 231 עמ' (תשס"ב), ציון, סד (תשס"ב), עמ' 231 - 235.

Wolf Gruner, *Öffentliche Wohlfahrt und Judenverfolgung. Wechselwirkungen lokaler und zentraler Politik im NS-Staat (1933 - 1942)*, Institut für Zeitgeschichte, R. Oldenbourg Verlag, München 2002 עמ' (תשס"ד), ציון סט (תשס"ד), עמ' 381-385.

Walter Laqueur, *Generation Exodus: The Fate of Young Jewish Refugees from Germany*, Hanover and London: Brandeis University Press, 2001, Review in: *Journal of Israeli History*, Vol. 22, No. 1, 2003, pp. 135-139

Katharina Gerstenberger, *Truth to Tell, German Women's Autobiographies and Turn-of-the-Century Culture*, Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2000, pp. 208 & Miriam Gebhardt, *Das Familiengedächtnis, Erinnerung im deutsch-jüdischen Bürgertum 1890 bis 1932*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1999, Pp. 229, Review in: *The Jewish Quarterly Review*, vol 43 (2003), pp. 643-647

יהדות גרמניה מנקודת מבט אישית (ביקורת על: עמוס אילון, רקוויאם גרמני, יהודים בגרמניה לפני היטלר, 1743-1933, ישראל, תשס"ה) עיונים בתקומת ישראל, כרך 15, תשס"ה, עמ' 489-497

Árpád von Klimó, *Nation, Konfession, Geschichte. Zur nationalen Geschichtskultur Ungarns im europäischen Kontext (1860-1948)*, R. Oldenbourg Verlag, München, 2003 היסטוריה, גיליון 17, שבט תשס"ו, עמ' 113-118

Steven E. Aschheim, *In Times of Crisis, Essays on European Culture, Germans, and Jews*, Madison Wisconsin, 2001, Review in: *The Jewish Quarterly Review*, Volume 96 (Spring 2006), pp. 296-298

Yvonne Kleinmann, *Neue Orte – neue Menschen, Jüdische Lebensformen in St. Petersburg und Moskau im 19. Jahrhundert*, Schriften des Simon-Dubnow-Instituts, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2006, Review in: *Jews in Russia and Eastern Europe*, Summer 1 (58) 2007, pp. 105-111

ראובן שניר, ערביות, יהדות, ציונות, מאבק זהויות ביצירתם של יהודי עיראק, מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח, ירושלים, תשס"ה. ביקורת פורסמה בפעמים, 116, קיץ תשס"ח, עמ' 151-156

חקר הזהות של עולים לישראל: המקרה העיראקי בהשוואה למקרה הגרמני (על בין בגדאד לרמת גן: יוצאי עיראק בישראל מאת אסתר מאיר-גלצינשטיין), מסת ביקורת, ישראל, כתב עת לחקר הציונות ומדינת ישראל, אוניברסיטת תל אביב, כרך 15, אביב תשס"ט (2009), עמ' 193 - 204

Atina Grossmann, *Jews, Germans, and Allies, Close Encounters in Occupied Germany*, Princeton University Press, Princeton and Oxford, 2007. עמ' 525 (תשס"ח), ציון עג - 529

כינוסים והרצאות ציבוריות

- הרצאה בכנס "חמישים שנות מדינה" של החברה ההיסטורית הישראלית "הסיפור הלאומי הישראלי" מבעד לעיניהם של יוצאי גרמניה", ירושלים, אפריל 1998.

- הרצאה בכנס של מכון ליאו בק לחוקרים צעירים מאירופה וישראל, ירושלים, מרץ 2000
- הרצאה בכנס "ספריות וספרים" של החברה ההיסטורית הישראלית, "ספרים וספריות כמטאפורה לזהות תרבותית בכתיבתם של יוצאי גרמניה בישראל", ירושלים, יוני 2000.
- הרצאה בכנס "זהות יהודית על סף האלף" של החברה ההיסטורית, "זהות יהודית בגרמניה - מבט לאחור מארץ ישראל", ירושלים, דצמבר 2000.
- הרצאה בכנס "מדעי היהדות: קריאה חדשה בהיסטוריוגרפיה יהודית", אונ' תל אביב, מרץ - Historical Consciousness in Times of Crisis: German-Jewish Historical Discourse in the inter-war Period - Tauber Institute for the Study of European Jewry אוניברסיטת ברנדייס, ארצות הברית, פברואר 2002
- הרצאה בכנס של מכון ליאו בק ב- Tutzing גרמניה, פברואר 2004
- הרצאה בכנס "היקים" – כנס בינלאומי למורשתם של יהודי מרכז אירופה ותרומתם לעיצוב החברה הישראלית, משכנות שאננים, ירושלים, מאי 2004
- הרצאה בכנס "חקר השואה והקשריו: צמיחתם של מרכזים וגישות", יד ושם, ירושלים, נובמבר 2004
- ארגון הכנס "מברסלאו לירושלים: בתי מדרש לרבנים בעבר בהווה ובעתיד" ומתן הרצאה בו, ירושלים, דצמבר
- - Jewish Regeneration under Siege: The Challenge of German Jewry in the 1930s Central European University - הרצאה ב- בודפשט, הונגריה, פברואר 2005
- הרצאה בכנס בינלאומי "יהדות גרמניה: זיכרון העבר ותמונת העתיד", מכון ליאו בק, ירושלים, מאי 2005
- הרצאה בכנס בינלאומי, מדינת הלאום ומסורות פוליטיות אחרות בעם היהודי, המכון לחקר הציונות וישראל ע"ש חיים וייצמן, אוניברסיטת תל אביב, נובמבר 2005
- - Immigranten deutscher Herkunft in Israel – Erinnerung und Autobiographie - הרצאה ב- Freie Universität, ברלין, גרמניה, ינואר 2006
- - הרצאה בכנס בינלאומי "שווה קריאה: על קריאה ועל תרבות הספר", מרכז הקונגרסים הבינלאומי – בנייני האומה, יריד הספרים הבינלאומי, ירושלים, פברואר 2007
- - הרצאה בכנס בינלאומי 23rd Annual AIS Conference: Israel as an Immigrant Society, האוניברסיטה הפתוחה, רעננה, יוני 2007
- - כנס בינלאומי על רש"ר הירש, אוניברסיטת בר אילן, יוני 2008
- - הרצאה בכנס בינלאומי "פוגרום ליל הבדולח ממרחק 70 שנה", משכנות שאננים, ירושלים, נובמבר 2008

▪ - הרצאה בסדנא בינלאומית The History of Concepts, מכון ון ליר בירושלים, ספטמבר 2009

- - Schism, Sectarianism and Jewish Denominationalism: Hungarian Jewry in a Comparative Perspective, Central European University, Budapest, October 2009

▪ - היהדות הקונסרבטיבית, הלכה, תרבות וסוציולוגיה, מכון ון ליר בירושלים, דצמבר 2009

- - Culture & Catastrophe in Modern European History International Conference, The Hebrew University of Jerusalem